

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Kanon współczesnych literatur bałkańskich - wykład II		9.2.0603	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Studia bałkańskie	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Jolanta Dziuba; dr Anita Gostomska; dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		II semestr:	
Sposób realizacji zajęć		Wykłady:	
zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin - udział w zajęciach;	
Liczba godzin		30 godzin - samodzielna lektura literatury przedmiotu;	
Wykład: 30 godz.		15 godzin - przygotowanie do egzaminu i sam egzamin.	
		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy		Sposób zaliczenia	
		Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny - zaliczenie ustne	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student po semestrze 2. otrzymuje zaliczenie z wykładu na podstawie: czynnego udziału w zajęciach: min. 50% Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie zdanego egzaminu ustnego z zakresu wiedzy określonej przez "Treści programowe", obejmującej znajomość literatury obowiązkowej. Szczegółowe kryteria egzaminu ustala egzaminujący. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest wcześniejsze zaliczenie wykładu i ćwiczeń.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Dyskusja na zajęciach	Praca zaliczeniowa	Egzamin
	Wiedza		
K_W03			+
K_W07			+
	Umiejętności		
K_U07			+
K_U08			+
	Kompetencje społeczne		
K_K03			+
K_K05			

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Warunkiem zaliczenia przedmiotu w semestrze drugim jest uczestnictwo w wykładzie (min. 50%). Warunkiem finalnego zaliczenia przedmiotu jest zdany egzamin po semestrze drugim.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wykładu w semestrze drugim.

B. Wymagania wstępne

Zaliczenie semestru pierwszego (wykładu i ćwiczeń).

Cele kształcenia

Drugi semestr (wykład i ćwiczenia) obejmuje analizę twórczości postmodernistycznej wybranych autorów regionu Bałkanów (przełom XX i XXI wieku).

Treści programowe

Problematyka wykładu w sem. II: Postmodernizm w literaturach południowosłowiańskich. Świadomość postmodernistyczna. Postmodernistyczny socjokod. Strategie kulturowo-literackie postmodernizmu: bałkański "nurt aleksandryjski", literacka postfantastyka, fantastyka typu borgesowskiego, literackie imaginaria. Nowa mitologia - literatura natywistyczna, mit "środkowoeuropejski", bałkańskość (Dalmacja, wyspy Adriatyku, Bośnia, "słowiańskie Południe", bałkańskie "Śródziemnomorze"). Literacka imagologia: południowosłowiańskie narracje geopoetyckie, bałkańskie "małe ojczyzny" (piekła i arkadie). Nowy regionalizm i literatura podróży. Literatura jako dyskurs innościowy. Literacka kartografia (bałkańska nowa (po)graniczność) i topografia (bałkańskie "mapy światów"). Kulinarna kartografia Bałkanów. Stare i nowe bałkańskie tożsamości: postjugosłowiańskie tymczasowe tożsamości (jugonostalgia, bałkańskość), bałkańskie tożsamości postideologiczne. Kreowanie miejsc w literaturach bałkańskich: literackie utopie, antyutopie, dystopie komunizmu i postkomunizmu, kolonializmu i postkolonializmu. Postjugosłowiańska dramaturgia postpolityczna (serbska, chorwacka, macedońska).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć:

Ćwiczenia zostały zaprojektowane jako analiza tekstów wybranych pod kątem zagadnień wykładu, dlatego też podczas zajęć studenta obowiązuje znajomość tekstów źródłowych i opracowań wskazanych w segmencie literatury studiowanej samodzielnie.

Semestr II (wybrane pozycje wskazane przez prowadzącego): M. Kapor, Zoe, Warszawa 1989; B. Pečić, Wścieklizna, Warszawa 1995; A. Popow, Droga do Syrakuz: opowiadanie niesamowite, Kraków 2006; S. Minkow, Siłą nieczysta: opowiadania i felietony, Kraków 2005; A. Marczewski, Rzymski ślad: zapiski tłumacza, Warszawa 2009; B. Ćosić, Podróż na Alaskę, Wołowiec 2008; B. Ćosić, Konsul w Warszawie, Sejny 2012; D. Kis, Ogród, popiół, Warszawa 1967; D. Kis, Encyklopedia umarłych, Warszawa 1995; D. Kis, Grobowiec dla Borysa Dawidowicza, ; M. Pavić, Słownik chazarski, Warszawa 2004; M. Pavić, Drugie ciało, Warszawa 2007; I. Colović, Opowieści o muzyce świata w internecie, Sejny 2012; M. Jergović, Ruta Tannenbaum, Sejny 2008; M. Jergović, Długi pocałunek Gity Danon, Wrocław 2016; N. Radojčić-Kane, Powrót do domu, Warszawa 2007; O. Vorpsi, Kraj, gdzie nigdy się nie umiera, Wołowiec 2008; O. Vorpsi, Ręka, której nie kaszasz, Wołowiec 2009; F. Sehić, Książka o Unie, Wrocław 2016; D. Dukovski, Beczka prochu, "Dialog" 1996, nr 2; G. Kuić, Zapach deszczu na Bałkanach, Sejny 2012; M. Prodanović, Oko wędrowca: notatki z podróży, Sejny 2008; J. Vujinović, Panika w InterCity, Łódź 1997; A. Blandiana, Moja ojczyzna A4, Gdańsk 2015; Z. Karabaszliw, 18% szarości, Wrocław 2016; G. Smilevski, Rozmowa ze Spinozą: powieść-pajęczyna, Warszawa 2005; P. Matvejević, Brewiarz śródziemnomorski, Sejny 2003; P. Matvejević, Itaka i dalej, Sejny 2009; P. Matvejević, Inna Wenecja, Sejny 2005; B. Sonmez, Stambuł, Stambuł, Wrocław 2017; P. Segedin, Dzieci boże, Warszawa 1982; M. Krleza, Na krawędzi rozumu, Warszawa 1980; R. Marinković, Cyklop, Warszawa 1981; S. Selenić, Ci dwaj mężczyźni, Warszawa 1988; N. Lukacević, Słodko i zaszczytnie ..., Wrocław 2016; M. Cartarescu, Nostalgia, Wrocław 2016; D. Ugresić, Amerykański fikcjonarz, Warszawa 2001; D. Ugresić, Muzeum bezwarunkowej kapitulacji, Izabelin 2002; D. Ugresić, Kultura kłamstwa. Eseje antypolityczne, Warszawa 2001; D. Ugresić, Nikogo nie ma w domu, Wołowiec 2008; Żeglarze pamięci: antologia współczesnej literatury macedońskiej, (red.) V. Mojsova-Cepicevska, L. Miodyński, B. Zieliński, Poznań 2009; Serbska ruletka. Dramat serbski po 1995. Wybór tekstów, t 1-

2, (red.) A. Cielesta, L. Małczak, D. Zwierchowska, Katowice 2011; Postpolityczność: antologia nowego dramatu serbskiego, Kraków 2011. Seria "Dramat współczesny", t. 33; Kroatywni. Dramat chorwacki po 1990. Wybór tekstów, t. 1-2, (red.) K. Majdzik, L. Małczak, A. Ruttar, Katowice 2012.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Duda M., (2013), Polskie Bałkany. Proza postjugosłowiańska w kontekście feministycznym, genderowym i postkolonialnym. Recepcja polska, Kraków; Giergiel S., (2012), Ocalić pamięć: praktyki pamięci i zapomnienia we współczesnej prozie postjugosłowiańskiej, Opole; Kraj kilimem przykryty: współczesna literatura Bośni i Hercegowiny, (2004), (red.) B. Zieliński, Toruń; Jawoszek A., (2014), Boszniacy: literackie narracje tożsamościowe po 1992, Poznań; Jezernik B., (2008), Dzika Europa. Bałkany w oczach zachodnioeuropejskich podróżników, Kraków; Jezernik B., (2013), Naga Wyspa. Gułag Tity, Wołowiec; Koch M., My i oni, swój i obcy. Bałkany XX wieku z perspektywy kolonialnej i postkolonialnej (wersja pdf); Koch M., (2007), kiedy dojrzejemy jako kultura. Twórczość pisarek serbskich na początku XX wieku (kanon-genre-gender), Wrocław; Kornhauser J., (2001), Świadomość regionalna i mit odrębności (o stereotypach w literaturze serbskiej i chorwackiej), Kraków; Miasto w kulturze chorwackiej. Urbano u hrvatskoj kulturi, (2008), (red.) M. Falski, M. Mosur-Kryska, Warszawa; Posttotalitarny syndrom pokoleniowy w literaturach słowiańskich Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej końca XX-początku XXI wieku w świetle studiów postkolonialnych, (2016), (red.) A. Matusiak, Poznań-Wrocław; Problemy tożsamości kulturowej w krajach słowiańskich (jej znaki i symbole), (2005), (red.) J. Goszczyńska, Warszawa; Przemiany w świadomości i kulturze duchowej narodów Jugosławii po 1991 roku, (1999), (red.) J. Kornhauser, Kraków; Słowiańskie diaspory: studia o literaturze emigracyjnej, (2009), (red.) C. Juda, Kraków; Todorowa M., Bałkany wyobrażone, Wołowiec 2007; Topografia tożsamości. T. I. (2012), (red.) B. Zieliński, Poznań; Utopia w językach, literaturach i kulturach Słowian, (1997), t. 2. Z przemian świadomości utopijnej w procesie historycznoliterackim, (red.) B. Czapił-Lityńska, Katowice; Widzieć Chorwację: panorama literatury i kultury chorwackiej 1990-2005, (2005), (red.) K. Pieniążek-Marković, G. Rem, B. Zieliński, Poznań.

B. Literatura uzupełniająca:

Bobrownicka M., (2006), Patologie tożsamości narodowej w postkomunistycznych krajach słowiańskich. Uwagi o genezie i transformacjach kategorii tożsamości, Kraków; Čolović I., (2001) Polityka symboli, Eseje o antropologii politycznej, Kraków; Čolović I., (2007), Bałkany - terror kultury, Wołowiec; Cywilizacja - przestrzeń - tekst: słowiańska topografia kulturowa w języku i literaturze, (2005), (red.) L. Miodyński, Katowice; Dąbrowska-Partyka M., (2003), Świadectwa i mistyfikacje. Przed i po Jugosławii, Kraków; Dyras M., (2000); W poszukiwaniu prawdy. "Nowa serbska proza na przełomie" lat 60. i 70., Kraków; Dziuba J., Chorwacka psychodrama. Dramaturgia pokolenia "Prologu" 1968-1995, Gdańsk 2000; Elsie R., (2005), Zarys historii literatury albańskiej, z. 4. Współczesna literatura albańska, przeł. I. Sawicka, Toruń; Falski M., (2008), Porządkowanie przestrzeni narodowej - przypadek chorwacki, Warszawa; Giergiel S., (2008), Obcość jako los. O prozie Borislava Pekicia, Opole; Gołembski F., (2001), Stosunki kulturalne na Bałkanach, Warszawa; Gołembski F., (1982), Bałkany. Determinanty stabilności, Warszawa; Janaszek-Ivanickova, (1996), Od modernizmu do postmodernizmu, Katowice; Kornhauser J., (1994), Literatury zachodnio- i południowosłowiańskie XX wieku w ujęciu porównawczym, Kraków; Kultury słowiańskie między postkomunizmem a postmodernizmem, (2009), (red.) M. Dąbrowska-Partyka, Kraków; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, (2005), T. I. Transformacja, (red.) H. Janaszek-Ivanickova, Warszawa; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, (2005), T. II. Feminizm, (red.) E. Kraskowska, Warszawa; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, (2005), T. III. Podmiotowość, (red.) B. Czapił-Lityńska, Warszawa; Literatury słowiańskie po roku 1989. Nowe zjawiska, tendencje, perspektywy, T. IV. Mniejszości, (red.) M. Dąbrowski, Warszawa; Miodyński L., (1999), Powroty znaczeń: aktualizacje tradycji kulturowych w literaturze macedońskiej po 1945 roku, Katowice; Miodyński L., (2011), Symbole miejsca w kulturze i literaturze macedońskiej, Katowice; Narodowy i ponadnarodowy model kultury. Europa Środkowa i Półwysep Bałkański, (2002), (red.) B. Zieliński, Poznań; Nowe spojrzenie na kulturę bułgarską, (2008) (red.) D. Ivanowa, Poznań; Otręba M., (2013), Albania. Bałkański dziki Zachód, Warszawa; Płaskowicka-Rymkiewicz S., (1971), Historia literatury tureckiej: zarys, Wrocław; Przestrzenne kody tekstów i narracyjne kody przestrzeni, (2013), (red.) B. Zieliński, Poznań; Sobieska A., (2015), Dzieci Hagar: literackie wizerunki Romów/Cyganów. Studia imagologiczne, Warszawa; Tradycje pogranicza i przestrzenie tradycji. Od komunizmu do postmodernizmu i postkolonializmu, (2008), (red.) B. Zieliński, Poznań; Wokół Macedonii: siła kultury - kultura siły, (2002), (red.) B. Zieliński, Poznań; W poszukiwaniu nowego kanonu. Reinterpretacje tradycji kulturalnej w krajach postjugosłowiańskich po 1995 roku, (2005), (red.) M. Dąbrowska-Partyka, Kraków; Vittit M., (2015), Historia literatury nowogreckiej, Warszawa; Znane i nieznanne przestrzenie w języku i kulturze Bułgarii, (2006), (red.) M. Walczak-Mikołajczakowa, Poznań.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W03; K_W07; K_W10 K_U07; K_U08 K_K03; K_K05	Wiedza Student: zna i rozumie metody analizy oraz interpretacji literaturoznawczej (K_W03); zna w zaawansowanym stopniu literatury Półwyspu Bałkańskiego (ze szczególnym uwzględnieniem obszaru byłej Jugosławii) oraz powiązania między nimi (K_W07); ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim o kulturze krajów Półwyspu Bałkańskiego (K_W10) Umiejętności Student: posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim lub językach obcych w ramach dyscyplin na kierunku Studia Bałkańskie, w oparciu o różne pojęcia teoretyczne i bogate źródła (K_U07) posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku obcym, właściwym dla kierunku Studia Bałkańskie, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych a także

różnych źródeł (K_U08)

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie kultury Bałkanów (K_K03)

jest gotów do wypełniania roli zawodowej pracownika firm funkcjonujących na europejskim rynku pracy bądź firm polskich współpracujących z krajami bałkańskimi, w tym zakresie promocji literatury i kultury (K_K05)

Kontakt

jolanta.dziuba@ug.edu.pl